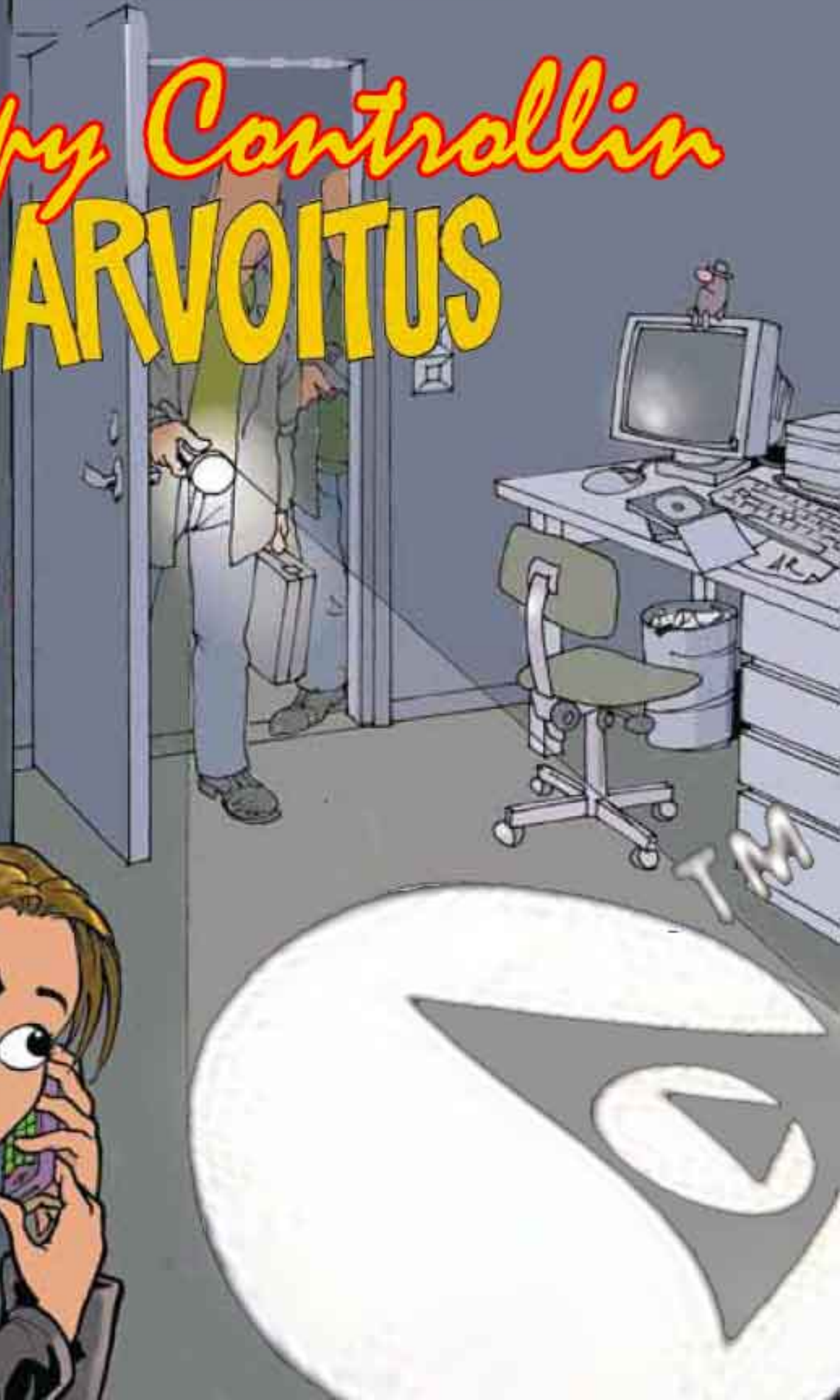

Alkuperäinen tarina

Lauri Kaira & Anssi Rauhala

Parodia: Anne Hitek-Kerho

Copy Controllin ARVOITUS

Peruskoulun juuri päättänyt Lissu Hellas ja hänen poikaystävänsä Make harrastavat liikuntaa ja musiikkia. Heillä molemmilla on kymmeniä kesätyörahoilla ostettuja CD levyjä. Nuorten haavana on saada levytyssopimus heidän Rat and House bändilleen.

Levy-yhtiö SataCD:n lakimies Latelle maksetaan tekijänoikeudet maksimoivan lainsäädännön lobbamisesta. Late ei voi sietää ihmisiä, jotka luulevat tietävänsä jotain tekijänoikeuslaista. Laten nenä on kasvanut vuosia kestäneen lobbauksen aikana huomattavan pitkäksi.

Lissun isä Tuukka Hellas valmistele työkseen lakeja. Hän on jo pitkään vaikuttanut kulttuurialalla, mutta silti joutuu hoitamaan ministerin juoksevia asioita. Ministerin oikeana kätenä hänen bändinsä "old boys" saa keikkoja kulttuuririennoista. Tuukan unelmana on tulla yhtä kuuluisaksi kuin Antti Tuisku.

Kansainvälisen levy-yhtiön pomot Artus ja Tommy ovat levymyynnin "ammattilaisia". He hallitsevat koko musiikkibisnestä kolmen levy-yhtiön kartellilla ja samoissa käsissä olevilla radiokanavilla. He ajavat vain omaa etuaan.

Kopiosuojattu tallenne on kuluttajan kiusaksi tehty musiikkitalenne. Niiden käyttäminen useilla CD soittimilla on mahdotonta. Ostaessasi tällaisen levyn, et voi tietää, voitko kuunnella sitä laitteessasi. Levyjen ostajat kärsivät suojuuksista ja monet artistit ovat suojuuksia vastaan. Suojuuksia et löydä ammattirikollisten levittämistä laittomista kopioista eivätkä ne estä ammattimiehiä. Kopiosuojatut levyt voivat myös asentaa tietokoneisiin tietoturvan vaarantavia ohjelmia käyttäjän tietämättä. Harkitse, kannattaako tällaista levyä ostaa!

Rikkinäiset levyt tunnistaa tästä merkistä

Gramexin pikkujouluista artisteja, kansanedustajia ja opetusministeriön virkamiehiä kotiin kускаava bussi ajaa kaupungin läpi aamun pikkutunneilla.

JOS PIRAATTILEVYN SAA PARILLA EUROLLA
TAI NETISTÄ ILMAISEKSI, NIIN KUKA SITÄ
rikkinäistä KAUPASTA OSTAA?

Luulisi, että kallis levy toimisi kai-
kissa laitteissa. Kyllä rahoille pitäisi
saada vastinetta

Aivan. Saavathan asiakkaat
syödä hienossa ravintolassa
ruokansa pöydässä istuen.

Tane Tähti ei tiennyt kuuntelijoiden
kiusaamisesta mitään. Levyt kuu-
lemma eivät toimineet ja autoivat
asentamaan viruksia koneille.

Isä heräsi sohvalta taas. Pikku-
joulut taisivat vähän venähtää.
Lain valmistelusta ei taida tänään
tulla mitään.

Tulee!

Iskän pitää tänään jutella monen asian-
tuntijan kanssa. Hän on vasta kuullut
levyteollisuuden edustajia.

§...

YÄK.

Herra sitten tykkää kahvista murojen
seurana...
Mitä jos vähentäisit niitä kissanristijäisiä?

?

Minä ostin eilen uuden levyn.
Voisin kertoa, mitä minä lailta
haluaisin.

Ei se niin
toimi

Tekijänoikeus on kahden kauppa.
Ilman kuluttajia ei ole ostajia.
Kyllä meitäkin pitää kuulla.

Äläs nyt

Kenes kanssa oli eka tapaaminen???
Toivottavasti pulla on tuoretta...

Kuluttajavirasto oli liian hidras.
EU:n aikataulujen kanssa ei pelleillä.
Seuraavaksi ne ohjelmoijat....

VROM!

Odota!

HAUJOOAAH...

mutta...

Tätä vauhtia laki on sivistysvaliokunnassa
jo alkuvuikosta. Lausuntokierros ei ole ikinä
ollut näin helppo.

..KSI!

Professorien ja tutkijoiden luona tuskin tarvii edes
käydä. Jospa soittaisin pojille ministeriöön,
mitä he puuhaavat.

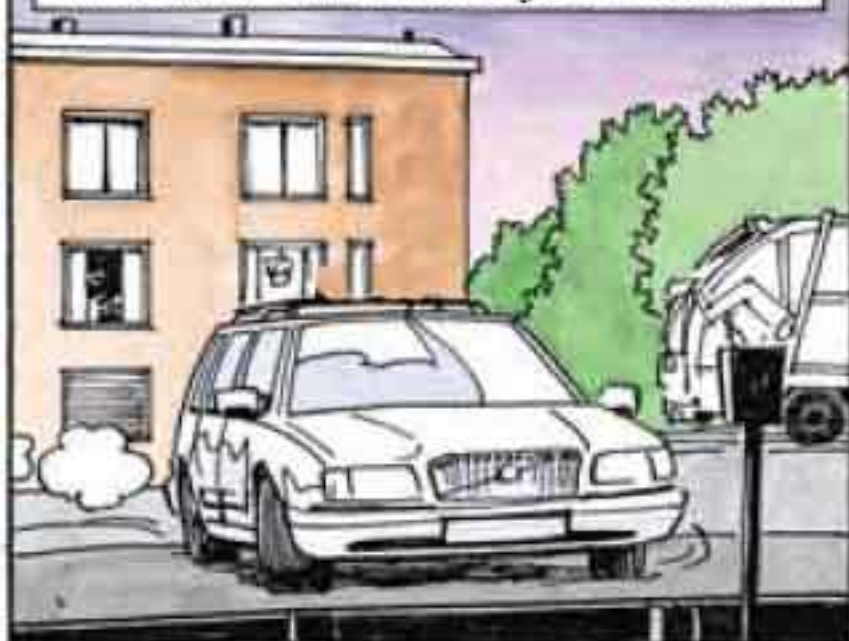

Kuules Jope! Tehdään tääkin laki
vanhojen kaavojen mukaan.
Musta se eka versio oli kuiteskin
paras näistä kolmesta.

Nopea tarkistus, että paperit on arkistoitu
valiokuntia varten oikein ja ilta voi alkaa.

Kukaan ei tunnu tajuavan, kuinka rankkaa
tämä työ on. ÄKT:n pikkujoulut onneksi
pelastavat päivän.

ILLALLA

♪ ♪ Oi, Tanja, Tanja Taaaaannjaaaaaaaa, palaa luokseni
♪ Edes tänä yönä saanko olla ritaris..

Tämä kappale oli omistettu vaimolleni.
Ilman murojasi, en selviäisi päivästä.
Olitte tosi jytäävä yleisö.

NO ?

NO...

Olemme saaneet uuden lain kirjoitettua. Ministeriä voimme harhauttaa komission olemattomilla lausunnoilla.

Kukaan ei ole koskaan kysellyt yhdenkään EU-paperin perään.

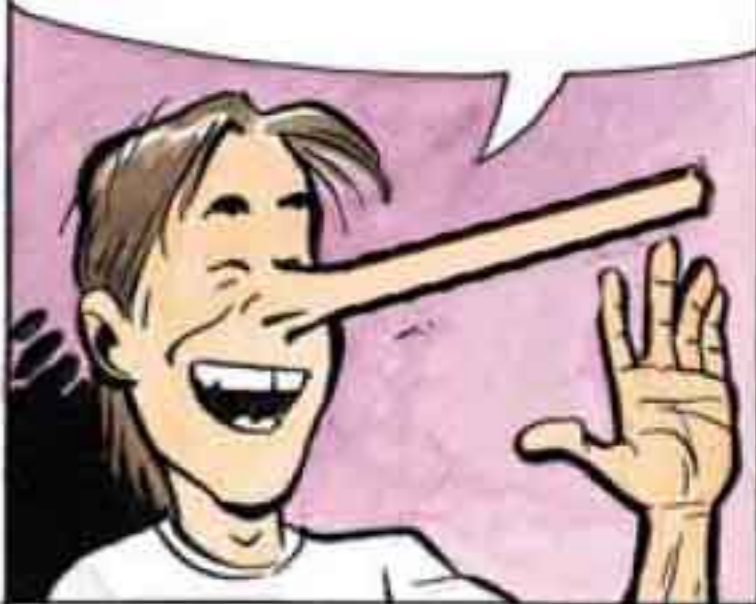

Meidän lakitekstistä ei ota selvää edes Kemppinenkään. Kukaan ei uskalla avata suutaan eduskunnassa. Jos avaa, haukumme varkaiksi.

Mitä jos ne huomaavat, että ne asiantuntijalausunnat, jotka tilasimme, haudattiin kaikessa hiljaisuudessa?

Ettehan tekään edes lukeneet niitä. Ihan turhaan pelkääte. Annatte meille muovikassillisen rahaa tiedottamiseen..

... julkaisemme niillä rahoilla sarjakuvan, jossa pahat merirosvot tuhoavat kulttuurimme. Niitä papereita jaksatte tekin lukea.

Sellainen sarjakuva olisi tarpeen. Ministerillekin olisi helppo selittää.

Tiedotus onkin sitten hoidettu.

Late oli kiltti, kun lupasi levytys-sopimuksen. Voimme lähettää levyn syksyinsäveleen ja euroviisuihin.

Voisimme huomenna säätää myös Venäjän tekijänoikeudesta. Pradalaukuille pitää kuitenkin jättää porsaanreikä. Käsky korkealta taholta...

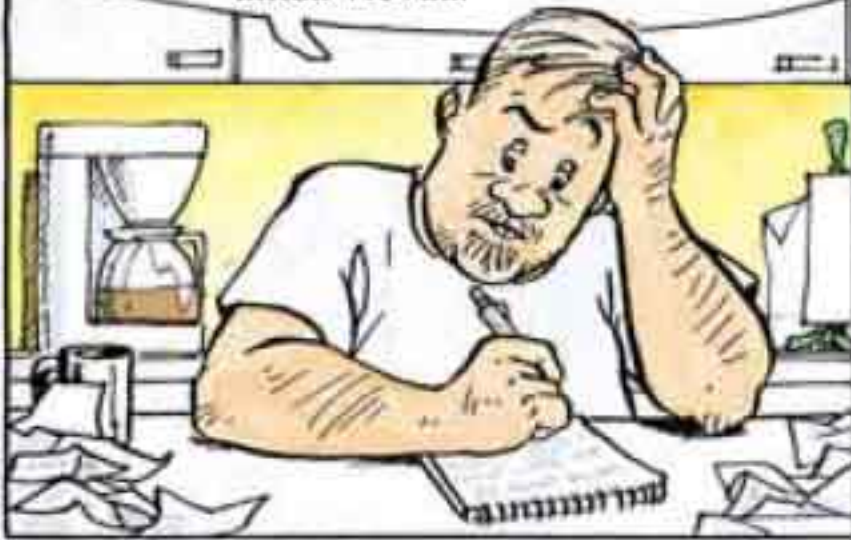
Toivottavasti kukaan ei huomaa... Seuraavaksi kiellämme video-nauhurit ja kännykät. Eivätpä nauhoita euroviisuvoittoamme.

MYÖHÄÄN YÖLLÄ...

Late lupasi hienon palkinnon. Sanoi, että
musta tulee Suomen Elvis tai jotain.
Kiitospuheen kirjoittaminen on vaan niin
aikaa vievää.

Laissa sanotaan, että tekijä voi antaa luvan
teosten levittämiseen verkossa. Olisikohan
siinä vastaus bändimme markkinointiin?
Pitääpä tutkia asiaa tarkemmin...

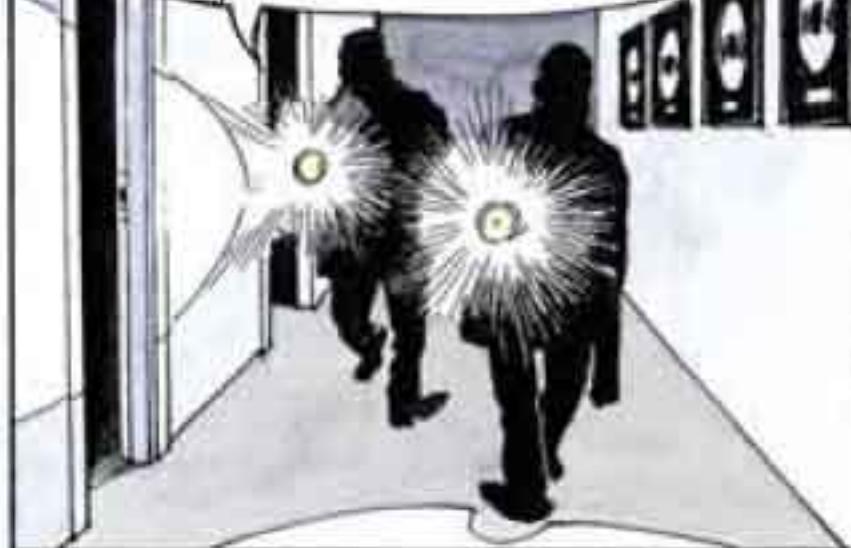
Pakko katsoa YLE:ä, kun
DVD lukittui aluekoodien
takia lopullisesti.

TOISAALLA...

Uusi "suojauksemme" lähettää tiedot
jokaisesta CD:n kuuntelukerrasta meille.
Kohta voimme lobata lakiin maksua
jokaisesta kuuntelusta.

Nuoret keikkailivat ahkerasti klubeilla.

Keikkapalkkiot olivat huvia. Yleisö vaati nähdä tuntemansa bändin liveinä. CD:t vietiin keikoilla käsistä.

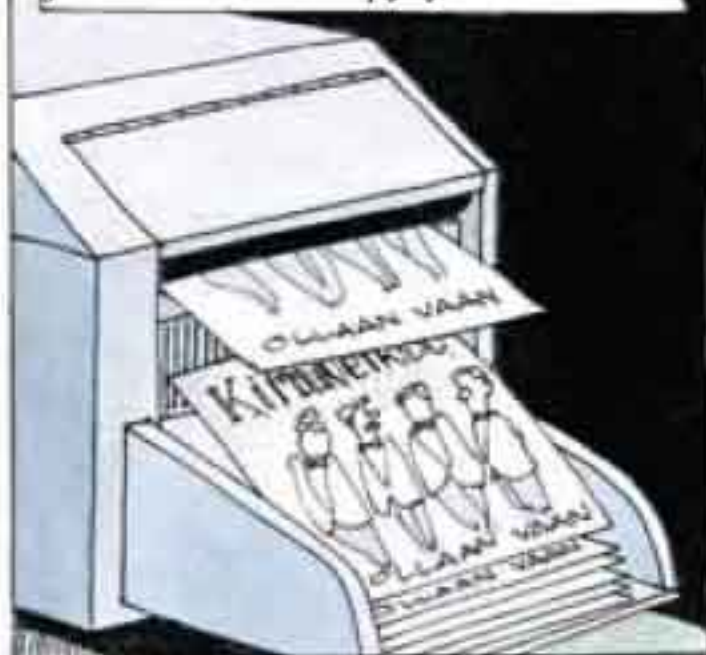
Isän humppabändi teki levyään perinteisesti.

Lev-yhtiö vaihtoi vanhaan kanteen nimen ja huoltsikalla otetun kuvan bändistä

Levyn kannet teetettiin Burmassa jotta kustannukset pysyisivät kurissa.

Myös CD-monistus ulkoistettiin Irlantiin halvan työvoiman vuoksi.

Voi ei, joku tulee. Kuulostaa niiltä nilkeiltä, jotka kaupittelivat kopiosuojauksia meidän levyyn. Eivät kestä kilpailijoita.

Ei yhtään levyä kaupaksi...

Tehäänköhän me jotain väärin? En tiedä. Tossa levyssä meidän suojausta ei vielä ole!

Poliisi!.... Ne tuhoaa meidän levyä!

Onneksi otettiin nää Internet-tarkastajan vehkeet mukaan.

Sain muropurkista virkamerkin. Nyt meillä on täydet poliisin oikeudet. Mustanaamiokaan ei meitä voita.

Pyhä roottikitti!

Nyt pako. Rosvo perässä!

Lakiuudistuksen tultua voimaan.

Mitäs nyt?

Eilen joukko nuoria kävi ilmoittautumassa poliisille. Väittivät rikkoneensa mun lakia. Poliisi ei ymmärtänyt koko juttua. Hassu juttu, vaikka lähetimme heille värityskirjan.

Poikamme ja hänen luokkakaveritien kotisivuilla on "olen rikollinen" lappu. Minäkin taidan kuulua heihin. Masinoisitko pupu meille iltapalaa?

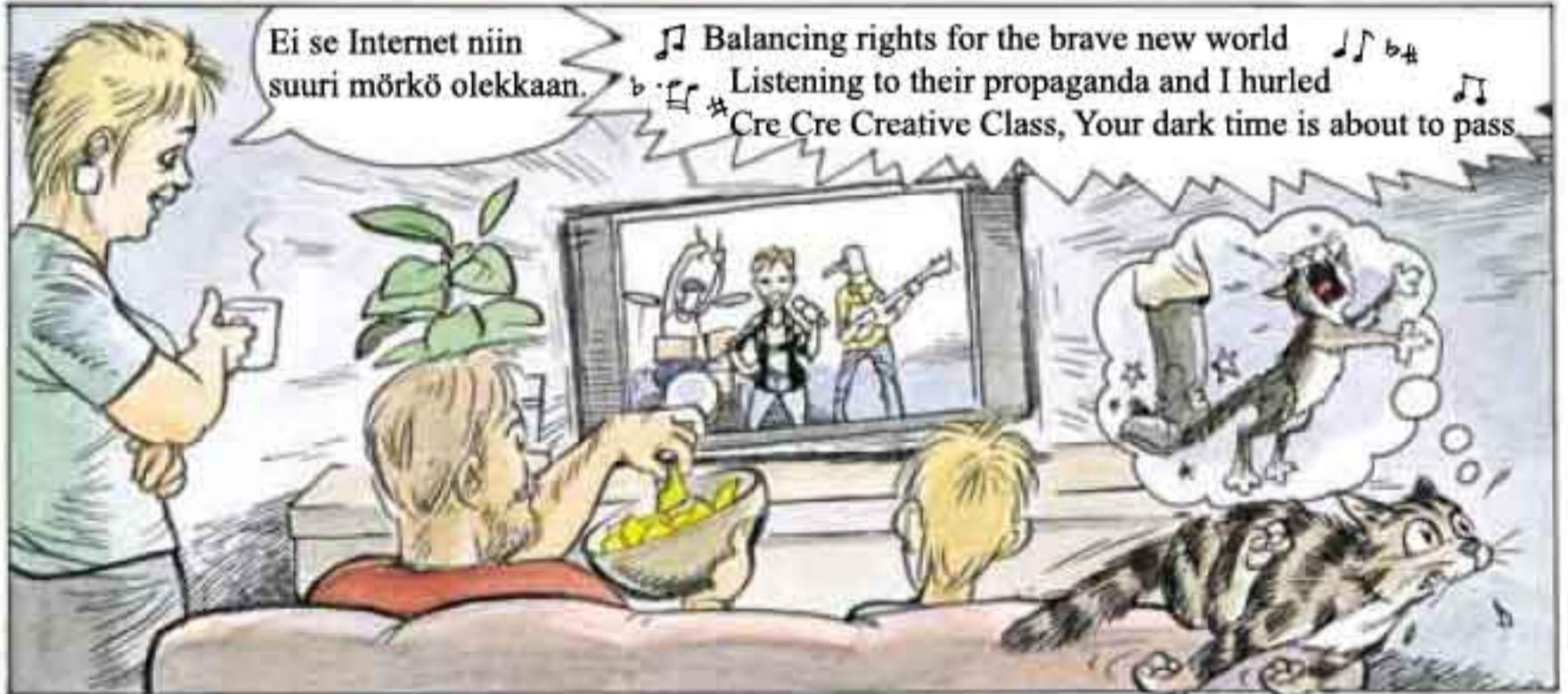
Et hei viittis kiusata. Vuosi oli kova ja täynnä työtä

Hei, televisiosta tulee Euroviisut. Näyttää, että Lissun bändi voittaa. Internetin kautta koko Eurooppa tuntee Lissun.

Ei se Internet niin suuri mörkö olekkaan.

♪ Balancing rights for the brave new world ♪
Listening to their propaganda and I hurled
Cre Cre Creative Class, Your dark time is about to pass

Tietopaketti

Suomi sai uuden tekijänoikeuslain 1.1.2006. Lain pohjalla oli EU:n tekijänoikeusdirektiivi. Uudella lailla pyrittiin vastaamaan teknikan kehittymisen tuomiin haasteisiin. Lakiuudistus noudatti vanhoja perinteitä. -Jokaisessa uudistuksessa kuluttajan oikeudet ovat kaventuneet. Samalla ihmetellään, miksi kuluttajat eivät osta samaan malliin kuin ennen.

Ennen lain hyväksymistä sen ympärillä käytiin kiivas keskustelu. Huolestuneet kuluttajat kirjoittivat lehtiin ja kansanedustajille. Ministeri vähät välitti kansalaispalautteesta ja syytti sitä masinoinniksi. Eduskunta piti lakia monimutkaisena. Myös tutkijoiden ja professorien mielestä laki oli vaikeaselkoinen. Tämä on valitettavaa, sillä tekijänoikeus koskettaa meidän jokaisen elämää.

Ai te annatte siihen luvan!
Sehän kuulostaa fiksulta.
Miten en itse keksinyt.
Siksi kaikki tuntevat
teidät!

... julkaisemme niillä rahoilla sarjakuvan, jossa pahat merirosvot tuhoavat kulttuurimme. Niitä papereita jaksatte tekin lukea.

Lukemasi sarjakuva on parodia TTVK ja Lyhdyn julkaisemasta tiedotusmateriaalista. Sen tarkoituksena on kertoa kuluttajalle tärkeitä asioita tekijänoikeudesta ja parodian keinoin tuoda esiin lakiin liittyviä ilmiöitä. Alkuperäinen sarjakuva esitteli lakia kovin yksipuolisesti oikeudenhaltijoiden näkökulmasta. Se tuotettiin pääosin julkisin varoin, ja siksi sen tiukkakin arvostelu on suotavaa.

Toisin kuin alkuperäisversiota tätä sarjakuvaa saa tulostaa. Saat myös levittää sitä mukana tulevan lisenssin rajoissa. Luettuasi molemmat sarjakuvat voit päättää, kumpi antaa oikean kuvan tekijänoikeuksista.

Uusi laki kriminalisoi teknisten suojakeinojen kiertämisen. Näitä keinoja käytetään estämään teoskappaleen ostajalta laissa annettuja oikeuksia. Esimerkiksi levy voi estää yksityiskopioiden tekemisen. Kopiosuojatut levyt eivät myöskin toimi kaikissa laitteissa, jossa normaalit levyt toimivat. Rajoitetut levyt eivät lopeta ammattimaista laitonta levitystä. Ainoa haitta suojakeinoista on levyn laillisesti ostaneelle kuluttajalle. Ostamalla kopiosuojatun levyn tuet oikeuksiesi riistoa.

Kopiosuojaukset ovat keino myydä sama tuote uudelleen ja uudelleen kuluttajalle. Olisihan se kohtuutonta, jos joutuisit ostamaan yhden auton kaupungissa ajeluun ja toisen moottoriteille. Kopiosuojaus tarkoittaa, ettet voi kopioida ostamaasi levyä autoon tai työpaikalle kuunneltavaksi vaan joudut ostaman saman levyn uudelleen. Ehkä mielestäsi se ei ole oikein. - Ei se olekaan.

... ja se hyvä veliseni tarkoittaa lisää myytyjä levyjä ja rahaa meille!

Internetin p2p-vertaisverkoissa on jaossa suunnaton määrä laillisesti levityksessä olevia pelejä, tietokoneohjelmia ja elokuvia. Internetistä löytyy myös laittomasti levitettäviä teoksia. Tällaisten tiedostojen levittäminen on rangaistavaa ja niiden lataaminen on kiellettyä. Lataamisesta ei uuden lain mukaan rangaista. Seuraamuksena voi olla kuitenkin oikeudennomistajille maksettava hyvitysmaksu.

Laki antaa sinulle oikeuden tehdä muutamalle kaverille kopion ostamastasi teoksesta. Tätä oikeutta sinulla ei ole, jos olet ostanut suojatun teoskappaleen ja sen tekijä on kieltänyt kopioinnin.

Uusi laki kieltää muiden kuin virallisten levyjen tuomisen maahan. Lähtökohtaisesti tämä säännös asettaa todistustaakan syyttömyydestä maahan saapujille. Tehtävämme on jatkossa osoittaa, että levyt ovat aitoja. Yksi oikeusvaltion peruspilareita on syyttömyysolettama. Kansalaiset ovat syyttömiä oikeuden edessä kunnes toisin todistetaan.

Laki antaa oikeuden teettää yksityskopion myös kolmannella osapuolella. Tämä osapuoli voi olla vaikkapa EU maa Puolassa, josta yksityiskopioiden maahantuonti on kielletty. Tämä saattaa kuulostaa tavareiden vapaan liikkuvuuden estämiseltä. Sitä se asiantuntijoidenkin mielestä on.

Tekijät eivät tykkää siitä, että heidän teoksiaan kopioidaan ilman heidän lupaa. Mitä jos he haluaisivat antaa siihen lupansa? Creative Commons lisensiointijärjestelmä tarjoaa työkalut lisensien muotoilemiselle. Tekijät voivat räätälöidä verkossa lisensit tarpeitaan vastaaviksi.

Lisenssit ovat ilmaisia ja kaikkien käytettävissä. Tekijät, jotka ovat luovuttaneet oikeutensa järjestöille (Teosto, Gramex), eivät voi jakaa teoksiaan fanien kanssa Creative Commons lisensillä, vaikka haluaisivatkin. Järjestöt eivät sitä salli.

Suomessa monet verkossa olevat musiikkipalvelut ovat olleet kalliimpia ja rajoituneempia kuin vastaavat ulkomaiset. Usein tämä on johtunut kalliista lisensseistä ja teknisistä rajoituksista, joita tekijänoikeusjärjestöt palveluihin vaativat. Suomessa musiikin hinta määräytyy kartellihinnoittelulla eikä artistilla ole siihen sanottavaa.

Kuulostaa ehkä kummalta, että musiikkibisnestä eivät koske normaalit kilpailusäännöt. Sitä se onkin.

Moni saattaa ajatella, ettei kopio-suojatun levyn myyminen parilla kymppillä ole väärin. On se.

On periaatteessa yhtä väärin varastaa kuluttajilta oikeus nauhoittaa Reinikaista televisiosta omalle videonauhurille. Siitä me kuluttajat maksamme.

Onneksi on vielä artisteja, jotka ymmärtävät fanien merkityksen. Heidän levyjä ostamalla tuet tervettä musiikkibisnestä. Annetaan musiikin soida jatkossakin: -Valitsemissamme laitteissa.

Ennen kuin seuraavan kerran äänestät kansanedustajaa, kysy häneltä, ajaako hän kuluttajien oikeuksia vai haluaako hän yhä rajoittaa niitä.

Tekijänoikeus on yhteiskunnan tekemä sopimus. Sen tarkoitus on tuottaa enemmän kulttuuria meidän iloksi kuin oikeudettomassa maailmassa syntyisi. Tasapaino tekijän ja kuluttajien oikeuksien välillä on keskeinen osa tuon tavoitteen saavuttamisessa.

Koululaiset Lissu ja Make harrastavat musiikkia. He ymmärtävät Internetin mahdollisuudet musiikin levittämisessä ja käyttävät tilaisuutensa tullakseen kuuluisaksi. Heidän tiellään on levypomot, jotka ahneuttaan sabotoivat omia levyjään kopiosuojauksilla.

Copy Controllin arvoitus on parodiasarjakuva, joka antaa sitä tietoa tekijänoikeudesta, jota tekijänoikeusjärjestöt eivät halua kertoa.

Alkuperäisen sarjakuvan käsikirjoitti Lauri Kaira ja piirsi Anssi Rauhala. Kaira on ollut jo vuosia tekijänoikeuslobbauksen ammattilainen ja Rauhalan palkittu sarjakuvapiirtäjä. Tällä sarjakuvalla on hyvin vähän yhteistä alkuperäisen tarinan kanssa.

Anne Hitek-Kerho on tekijänoikeusvaikuttaja, joka elää poliittisena pakolaisena Yhdysvalloissa. Sieltä käsin hän paljastaa, mitä tekijänoikeuden kulisseissa tapahtuu ja valistaa kansalaisia lain kiemuroista.

Opi jakamaan omia teoksia Creative Commons lisenssillä
 Digitodayn tekijänoikeusblogi
 Tekijänoikeuslakikansalaisliike
 Olen rikollinen? kampania
 Opetusministeriön tekijänoikeussivut
 Puolusta sähköisiä oikeuksiasi
 Alkuperäinen tiedotusmateriaali

www.creativecommons.fi
www.digitoday.fi/tekijanoikeus
www.masinointi.org/
www olenrikollinen.org/
www.minedu.fi/opm/tekijanoikeus
www.ffi.org
www.piraattitehdas.fi

Tämän materiaalin tekemiseen ei ole kysytty keneltäkään lupaa eikä sitä ole tuotettu opetusministeriön, Tanja Karpelan tai kenenkään muun tuella. Tekijä kiittää USC 107§ parodiasäännöstä. Teos on lisensoitu:Nimi mainittava-Ei jälkiperäisiä teoksia-Ei kaupalliseen käyttöön 2.5 lisenssillä. Lisenssi on saatavilla: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/> Teoksen levittäminen Suomessa ei ole välttämättä sallittua, se voi olla moitittavaa ja ehkä jopa rangaistavaa. On myös mahdollista, että siitä pitää maksaa hyvitysmaksuja tai muita lunnaita.